

Inledning

Presentationerna kommer att läggas ut på SUHF:s hemsida. Ett meddelande sänds till alla deltagare när de är på plats.

UKÄ:s kunskapsöversikt (Ingrid Pettersson, Kristina Sundberg och Nils Olsson)

Presentationen finns tillgänglig på SUHF:s hemsida.

Del 1. Hur mår doktoranden egentligen? (Sandra Hellstrand och Aleksandra Sjöstrand)

- Bob Harris vicerektor FU KI: Hur mår handledaren (fakulteten)? är lika viktig att fråga
- Ingrid Zakrisson: Varför valde man ut just dessa 8 universitet i SFS/ST:s undersökning?
- Thomas Carlsson (Sahlgrenska Akademin): Viktigt att jämföra detta med samhället i stort och eller grundutbildning studenter
- Eva Skillgate: Håller verkligen med, om målet är Sveriges framtida konkurrenskraft
- Blaženka Scheuer: En fråga till Sandra: vad beror den låga svarsfrekvensen på (44%) om jag minns rätt?
- Karl Wennberg: Här finns en stor färsk registerstudie om alla doktorander i Sverige "Mental health among Swedish PhD students." (del av avhandling, kapitel 2)
https://www.hhs.se/contentassets/6eccbc8946884fd196536e27a4f9f0cf/sse-phd-diss_2020_introduction_clara-fernstrom.pdf
- Eva Skillgate: Sandra: Hur ställdes frågan om huruvida ISP orsakar stress? Tänker att frånvaron av en ISP skulle skapa ännu mer stress
- Thomas Carlsson (Sahlgrenska Akademin): Fråga till Sandra: hur ser doktoranders hälsa ut i förhållande till samhället i stort. Är den bättre eller sämre?
- Elisabet Sandblom: Varför intervjuer bara med kvinnor som utsatts? Även manliga doktorander torde finnas som blivit utsatta?
- Sandra Hellstrand, Fackförbundet ST: Hej, jag ska försöka svara på era frågor: Angående hur handledarna egentligen mår, så håller jag med om att detta är en viktig fråga. Det är sannolikt att en del av dessa problem finns även för andra lärare och forskare, men doktoranderna är i en speciellt utsatt situation i och med att de är längst ned i hierarkin och i en beroendeställning. Det är viktigt att arbetsmiljön förbättras vid universitetet som helhet.
- Sandra Hellstrand, Fackförbundet ST: Angående att jämföra med samhället i stort eller med grundutbildningens student så finns det i rapporten en del jämförelser med statsanställda som grupp.
- Sandra Hellstrand, Fackförbundet ST: Här hittar ni rapporten: <https://st.org/rapport-hur-mar-doktoranden>
- Sandra Hellstrand, Fackförbundet ST: Det finns även en sammanfattning av rapporten på engelska, apropå internationalisering (dokumenten ligger längst ned på sidan): <https://st.org/rapport-hur-mar-doktoranden>
- Sandra Hellstrand, Fackförbundet ST: På samma hemsida som rapporten hittar ni även andelstabeller för undersökning och där syns hur alla frågor har formulerats.
- Sandra Hellstrand, Fackförbundet ST: Jag förstår att 44 % kan ses som en låg svarsfrekvens, men den är egentligen relativt sett ganska hög, det har blivit svårare att få riktigt hög

svarsfrekvens. För att få en någorlunda hög svarsfrekvens informerade båda Fackförbundet ST och SFS-DK i sina kommunikationskanaler och uppmanade de som fått undersökningen att besvara enkäten.

- Aleksandra Sjöstrand: Svar på frågan Varför intervjuer bara med kvinnor som utsatts? Även manliga doktorander torde finnas som blivit utsatta? Det handlade om vilka som var intresserade av att bli intervjuade.
- Sandra Hellstrand, Fackförbundet ST: Frågan om ISP:n ställdes så här: "Which statement below do you believe best describes the use of the individual study plan (ISP)?" med följande svarsalternativ: "(1) It is an important document to guarantee my rights as a PhD student. (2) It is helpful for planning my PhD-studies. (3) I do not find the ISP to be useful (4) I find that the ISP is a document that causes stress."
- Per Nilsson: Går det att se något samband mellan doktoranders välmående och genomströmning och den tid för handledare som handledare får. Hade också varit intressant att se om det finns samband mellan mående och om doktorand skriver inom ett större projekt/forskarlag eller inte?
- Sandra Hellstrand, Fackförbundet ST: Jag tror absolut att det skulle stressa mer att inte ha någon ISP, men det innebär inte att det inte är ett problem när ISP, istället för att ses som ett användbart verktyg är något som bidrar till den stressiga arbetsmiljön.

Gruppdiskussioner/breakout rooms, omgång 1

Frågor i breakout rooms

1. Vad har du och ditt lärosäte för verktyg att arbeta med dessa frågor idag?
2. Vilka verktyg vill du och ditt lärosäte ha?

Padlet

https://kau.padlet.org/markusschneider1/forskarutbildning_1

- Bob Harris vicerektor FU KI: Vi kan inte påstå att vi är inkluderande, internationella lärosäten om vi hålla svenska kvar som arbetspråket.
- Fredrik Kessler, HR, Karlstads universitet: Håller med
- Bob Harris vicerektor FU KI: Man ska skapa kultur, inte ärva den!
- Angelica Wågby MAU: Kan ni vara mer specifika i "Padlet" med vad ni menar med "dessa frågor"? Det är många frågor som berörts..
- Anna Collin: Genom dialog, etiska riktlinjer våga prata om pratet!
- appel: Ta vara på och intressera oss för de internationella doktorandernas erfarenheter Gabriella Olshammar: Kommer ni även dela allas svar på frågorna i padlet?
- Lars Alberius: Man kan se hela padleten via följande länk (och vi sparar den och lägger den SUHF:s hemsida)
- Maria Björkevik, GU (fo.utb.handl. institution): Många säger att ISP är ett verktyg, men om både doktorander och handledare anser det vara jobbigt och stressigt, hur användbart är då verktyget...? Eller snarare, kan vi ha en annan ingång för ISP:n...
- Karl Wennberg: IS är väl det enda riktiga verktyg man har i Tek/Nat där mkt av forskarstudierna sker i större labb-miljöer etc? Inom HumSam där jag jobbar är ISPs ofta anknutna till högst individualiserat arbete, kurser, etc. Men det är oxo ett bra sätt att explicitgöra handledare och doktorands roller och ömsesidiga ansvar, koppling till lärmål med utbildningen, och att bryta ned stora utmaningar till konkreta steg...

Del 2. Doktorand och student, forskningsmiljöer och doktoranders villkor (Malin Wallin)

- Anna Collin: Här har jag lärt mig att arbetsrätten triumfar över att vara till slut då det gäller anställningsfrågor. Har jag lärt fel? Förtydligande - arbetsrätten trumfar till slut vilket gör att de betraktas som anställd...
- Kajsa Svaleryd: Då AFS 2015:4 (OSA) ej gäller studenter, hur är det för doktorander?
- Anna Collin: Men de har ju en närmaste chef med personalansvar
- Karl Wennberg: Jätteintressant! Menar du att prefekt/institutionschef/handledare INTE har arbetsledningsansvar för doktorand, utan att detta regleras i den individuella studieplanen?
- Elena Lindholm, UmU: Men om beslutet om att fastställa den individuella studieplanen ligger på prefekt? Då ligger ju ändå beslutet på chefen.
- Frank Drewes: Undrar på ett generellare plan: I vilken utsträckning är det vad du (utifrån din kunskap förstås) tycker/tror, och i vilken utsträckning är det rättsligt prövat, dvs hur försiktiga bör vi vara när vi agerar i enlighet med det?
- Anna Emmoth: Det aktualiserar också frågan om beslutet att fastställa ISP bör ligga på prefekt eller annan funktion?
- Christian Stråhlman, Mau: Svårigheten blir när personen som fastställer studieplanen (ex. dekan) är en annan person än den som är chef (ex. prefekt)
- Manns Ulla, SH: Framgår inte svaren på dessa frågor på respektive lärosätes lokala "Föreskrifter för forskarutbildning"?
- Anja Pedersen: Kan man alltså inte ha mer än 20 % undervisning/klinikjämsgöring i sin anställning som doktorand?
- Anna Nyberg, SU: Hur är det med kravet på aktivitetsgrad efter att anställningen är slut?
- Mathias Broth (LiU): Det lät på din presentation som att en görlig grund för att dra in doktorandens resurser helt enkelt är att den planerade omfattningen av resurserna tagit slut. Stämmer det?
- Eva Skillgate: Om man har en industridoktorand registrerad, och det föredrag där doktoranden är anställd säger upp anställningen (eller den anställda säger upp sig) måste universitetet försörja doktoranden då? Företag skall det vara.
- Anne Moe, LiU: Jag skulle gärna vilja ha en sammanställning över dessa frågor och svar ovan....relaterat till Malins presentation.
- Johanna Andersson Raeder: ja det vore önskvärt
- Åsa Andersson: Vilket ansvar har lärosätet för doktorandens sjuksituation efter att anställningen upphört men disputation ännu ej skett? Sjukdom som påverkar möjligheten att slutföra avhandlingen.
- Isto Huvila: Det är inte direkt en juridisk fråga men med tanke på det att hela idén att betrakta doktorandskap som 'utbildning på forskarnivå' är ett rätt nytt fenomen är det något spännande att regelverket har ändrats ganska raskt så att pre-doktorer har blivit studentifierade och ännu senare anställdifierade.

Gruppdiskussioner/breakout rooms, omgång 2

Frågor i breakoutrooms

1. Vad händer med handledning och annan ansvarsfördelning när en doktorands anställning tagit slut, men avhandlingen inte är klar?
2. Kan doktorandens chef arbetsleda doktoranden på ett sätt som står i strid med individuella studieplanen?
3. Ska alla doktorander ha samma rätt till stödfunktioner oavsett finansieringsform?
4. Vilka förändringar vill ni se?

Padlet

https://kau.padlet.org/markusschneider1/forskarutbildning_2

- Christian Stråhlman, Mau: Det vore bra om det fanns en regel att man inte avslutar en anställning i förtid om inte resurserna dras in.
- Sandra Hellstrand, Fackförbundet ST: Håller med om att projektledningskompetensen är en viktig bit och borde bli en standarddel av alla forskarutbildningar
- Anna Collin: Än svårare när det är samarbeten...
- Lotta Hansson SLU: utbilda prefekterna om deras ansvar att arbetsleda bemanningen av utbildningen och att de inte har rätt att beordra doktorander till institutionstjänstgöring
- Robert Andersson: Att underlätta för internationella doktorander är viktigt, men de förändringar som är på gång vad gäller regelverket inom migrationsområdet går tyvärr i fel riktning eftersom politikerna tycks ha allt fokus på asylinvandringen.

Tack, tack, tack...

- Marica Ericson, GU: Mycket välorganiserad och intressant konferens! :)
- Leif Kari KTH: Viktigt ämne. Bra möte!
- Kristina Lindh, HV: Ett riktigt stort tack för riktigt bra upplägg av arrangemanget och en mycket intressant och givande konferens
- Thomas Pettersson: Bra möte!
- Maria Björkevik, GU (fo.utb.handl. institution): Tack så mycket!
- Malin Svensson, Jämställdhetsmyndigheten: Tack!
- Helena Loborg, LiU: tack för en bra dag
- Isto Huvila: Tack!
- Beatrice Clasaesus Stockholms universitet: tack så mycket!!
- Stina Jansson, Umeå universitet: tack, mycket bra och intressant konferens!
- Sara Hoy: Tack :-)
- Dorota Green HiG: Stort tack!
- Anna-Karin Andershed, OrU: Tack!
- Jan Gulliksen: Tack
- Malin Rantzer: Jätteintressant, tack!!